

“Voor de akkerbouw van morgen”

BESTUUR EN ALGEMENE LEDENVERGADERING

Bestuur en vereniging ¹⁾

Jaarlijks komen bestuur en Algemene Ledenvergadering (ALV) eenmaal bijeen bij één van de leden. Eind mei werden de vergaderingen gehouden bij Agrifirm NWE te Apeldoorn. Aan de orde kwamen de stand van zaken van een aantal programma's en een aantal bestuurlijke en financiële onderwerpen. Voor de stand van zaken van de verschillende programma's en projecten wordt verwezen naar de aparte tekstgedeelten in deze nieuwsbrief.

- Uitgangspunten contributiebegaling

Afgelopen najaar is de afspraak gemaakt de uitgangspunten voor de contributiebegaling tegen het licht te houden. Uitgangspunt is dat 50% van de contributie wordt opgebracht door de leden uit de teeltgeleding en 50% wordt opgebracht door leden uit de geleding uitgangsmateriaal, handel en verwerking. Op grond van de statuten is het stemrecht binnen de vereniging gekoppeld aan het aandeel in de contributiebaten. Voor leden uit de teeltgeleding is het aantal aangesloten telers bepalend voor het contributietarief, voor leden uit de geleding uitgangsmateriaal, handel en verwerking geldt een in beginsel vast bedrag per lid. De evaluatie heeft niet geresulteerd in een wijziging van de uitgangspunten. Onderstreept is het belang van pariteit in contributiebijdragen en stemrecht.

- Jaarrekening

Op voorstel van het bestuur heeft de ALV jaarrekening 2018 vastgesteld. Het programma Onderzoek en Innovatie laat een overschot zien. Dit is met name ontstaan omdat nog geen invulling is gegeven aan budgetten bestemd voor urgente onderzoeksvragen op de thema's Klimaat en Actieplan Plantgezondheid. Afgezien van het aan onderzoek te besteden overschot op het programma Onderzoek en Innovatie, resteert een tekort van € 77.700. Dit tekort is

deels cosmetisch: de bijdragen voor de financiering van de lasten van het Actieplan Plantgezondheid in 2018 vond in 2019 plaats, waardoor het werkelijk tekort € 29.400 bedraagt. Tegenover dit grotendeels niet voorziene tekort staan in 2019 batens in de vorm van een uitkering vanuit de Stichting Uitgesteld Sociaal Plan Productschap Akkerbouw. Het betreft hier middelen van deze stichting waartegenover geen verplichtingen meer staan en die volgens de statuten van deze stichting voor een deel ten gunste van BO Akkerbouw komen.

- Vereffening product- en bedrijfschappen

Eind 2014 zijn de product- en bedrijfschappen opgeheven. De Minister van Economische Zaken, en sinds kort geleden de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, treedt op als vereffenaar van de schappen. In de vergadering van het bestuur werd melding gemaakt van de terinzagelegging van het concept-verslag van de rekening en verantwoording van de vereffening van het vermogen van het Productschap Akkerbouw (PA). De vereffening van PA sluit af met een batig saldo van € 1,4 miljoen. Op grond van de Wet draagt de Minister van LNV er zorg voor dat het batig saldo een bestemming krijgt die ten nutte komt van het deel van het bedrijfsleven dat betrokken was bij PA. Omdat dit saldo met name ontstaan is uit middelen die zijn opgebracht door de teelten- en bakkerijgeledingen van PA, zullen deze geledingen in gesprek gaan over een voorstel voor een bestedingsrichting van dit saldo.

- BTW

Aan het bestuur is gemeld dat de Belastingdienst heeft ingestemd met het aftrekrecht van BTW over de kosten van onderzoek. Eerder was gebleken dat de praktijk die in het verleden werd gevolgd door de productschappen (onbelaste kosten van onderzoek op basis van een raamovereenkomst met de onderzoeksinstituten en onbelaste heffingen) voor BO Akkerbouw niet mogelijk bleek. De nu toegepaste

methodiek gaat er van uit dat bijdragen aan telers worden belast met (verrekenbare) BTW en dat de BTW over de kosten van onderzoek wordt verrekend.

- Zelfreguleringsystemen voedselveiligheid
In het najaar besprak het bestuur een brief van de Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en voor Medische Zorg en Sport over de werking van private zelfreguleringsystemen. Aanleiding voor de brief waren de stappen die de eiersector heeft gezet naar aanleiding van de fipronilaffaire. Aan de ontvanger van de brief wordt gevraagd een analyse uit te voeren op de werking van private zelfreguleringsystemen. Hierbij zouden onder meer de criteria moeten worden betrokken die zijn vermeld op www.ketenborging.nl. Het bestuur besloot dat BO Akkerbouw de beantwoording van de brief namens de akkerbouwsectoren zal coördineren. Eerder dit voorjaar is een conceptreactie geformuleerd.

Op initiatief van FNLI, CBL en LTO is een project private borging voedselketens gestart om namens de gehele land- en tuinbouw aan te geven hoe aan de wens van de betrokken bewindslieden kan worden voldaan. Het project zal worden geleid door een onafhankelijk voorzitter. Het project voorziet in deelname door de akkerbouw. Voor deze sector zal een werkgroep worden ingesteld, waarbij aan BO Akkerbouw is gevraagd het voorzitterschap in te vullen. Het bestuur van BO Akkerbouw besloot in zijn laatste vergadering om deel te nemen aan het project en de gevraagde inzet te leveren.

Overzicht vergaderdata 2019	
25 september	Bestuur en ALV
1 oktober	Stuurgroep Actieplan Plantgezondheid
8 oktober	Commissie O&I
29 oktober	Sectie UHV
6 november	Sectie Teelt
27 november	Bestuur en ALV

ONDERZOEK EN INNOVATIE

Stand van zaken gegevensverstrekking en financiële bijdragen ¹⁾

Momenteel legt BO Akkerbouw de laatste hand aan het verkrijgen van de areaalgegevens voor

het opleggen van de financiële bijdragen over 2018 en de facturering van deze bijdragen. Telers die nog geen gevolg hebben gegeven aan het verzoek tot registratie en gegevensverstrekking hebben een sommatie van de deurwaarder ontvangen. Een beperkte groep telers heeft ondanks een herinnering en aanmaning de nota voor de verplichte financiële bijdrage nog niet betaald. Ook deze telers ontvangen een sommatie van de deurwaarder. Tot op heden hebben 8.700 telers een factuur ontvangen. Hiermee zijn de areaalopgaven van meer dan 90% van het areaal van de doelgroep verwerkt.

Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen voor de gegevensverstrekking en de facturering van de bijdragen over 2019. Het bestuur besloot voor 2019 dezelfde minimumareaalomvang voor de verschillende gewassen te hanteren als in 2018 en wederom een korting van € 50 (maar nooit meer dan het notabedrag) te geven aan telers die aan de verplichting tot registratie en gegevensverstrekking voldoen door middel van het verstrekken van een machtiging. Ook besloot het bestuur voor de resterende periode van de huidige verbindendverklaring geen onderscheid te maken tussen het tarief voor poot- en consumptieaardappelen. De verhouding tussen de tarieven voor poot- en consumptieaardappelen zal wel onderwerp zijn van een meer uitgebreide evaluatie aan het einde van de huidige periode van de verbindendverklaring.

Onderzoeksprogrammering 2019/2020 ²⁾

De afgelopen maanden zijn gesprekken gevoerd met de indieners van de geselecteerde projectideeën in het kader van onze Oproep. Een aantal projectideeën zullen samengevoegd worden, er zijn contacten tussen onderzoekers gelegd en meerdere projectideeën zijn als PPS projectidee ingediend bij de Call van de TKI's A&F en T&U. De deadline voor die indiening was 15 mei jl. De TKI's geven hun pré advies uiterlijk 15 juni 2019, waarna uiterlijk 15 augustus de volwaardige projectvoorstellen ingediend moeten worden. Dit najaar vindt dan zowel bij de TKI's (besluitvorming medio oktober) als bij ons de formele besluitvorming plaats (incl. projectvoorstellen die niet via TKI's lopen). Te beginnen met de Commissie O&I, daarna Sectie UHV, de Sectie Teelt en het Bestuur (d.d. 27 november 2019).

De volgende PPS projectideeën zijn door of mede namens BO Akkerbouw bij de TKI A&F en T&U ingediend:

- Bodem, Water en klimaatadaptatie in de akkerbouw (indiener BO).
- Klimaatadaptatie open teelten (indiener WUR/LNV).
- Gewasrestenmanagement tegen ziekten en plagen (indiener BO).
- Kringloop organische stof en bodemweerbaarheid bevorderen (indiener BO).
- Integraal implementeren duurzaamheidsdoelen in de akkerbouwpraktijk (IDA) (indiener BO).
- Biodiversiteitsmonitor Akkerbouw (indiener BO).
- Duurzame beheersing van onkruiden in alle sectoren (indiener BO).
- Robuust telen met biodiversiteit (indiener BO).
- Integrale aanpak voor de akkerbouw op zand (indiener BO).
- Preventie verspreiding rotbacteriën tijdens oogst (indiener BO).
- Diagnose-Behandel-Combinaties voor perceel specifieke beheersing van virulente aardappelmoeheid (indiener Averis).
- Uireka 2.0: naar een integraal duurzame uienteelt (indiener GroentenFruit Huis).
- Fysische behandelingen van aardappelknollen (indiener NAO).
- Innovatieve emissieloze toedieningstechnieken 4.0 (indiener WUR).
- Programma Plantgezondheid (indiener LTO Nederland).

Aan de Sectie Teelt zijn via een schriftelijke ronde de volgende projecten ter goedkeuring voorgelegd. Deze projecten zullen reeds dit jaar van start gaan.

- Loofdoding aardappelen (door Delphy).
- Demonstratie en effectiviteit onderzoek drift reducerende spuittechnieken (door Delphy).
- Effect van *Tagetes patula* en groenbemestermengsels op de opbrengst van volgteelten aardappelen en suikerbiet (door Innovatie Veenkoloniën).
- Bio Bodem Boost II (2019-2020) vanuit het Plan van Aanpak aardappelmoeheid.

Tenslotte zijn de 2019 TKI projecten “Optimalisering gezamenlijk grondgebruik akkerbouw en melkveehouderij” en “Bouwplannen onder klimaatverandering en eiwittransitie” door alle

partijen goedgekeurd. Binnenkort worden de overeenkomsten getekend en een begeleidingscommissie gevormd.

ACTIEPLAN PLANTGEZONDHEID

Symposium ‘Op z’n vitale akker’ goed bezocht ³⁾

Op 17 juni organiseerde BO Akkerbouw samen met Wageningen UR Open Teelten het symposium ‘Op z’n vitale akker’. Na een rondleiding bij de proeftuin Agroecologie en Technologie kregen de circa 120 aanwezigen onder leiding van dagvoorzitter Marijn Frank een reeks sprekers voorgeschoteld. Uit hun korte *pitches* viel op te maken dat veel partijen bezig zijn om teeltmethoden in de akkerbouw te verduurzamen. Drie akkerbouwers, die al langer actief zijn met duurzame aspecten in hun bedrijfsvoering, gaven beknopte reacties op hetgeen de sprekers naar voren brachten. Bij veel aanwezigen bleef het beeld hangen dat akkerbouwers met duurzame teeltmethoden aan de slag willen en dat de sector al veel initiatieven onderneemt.

Dit beeld werd bevestigd met de uitreiking van een brochure die de status van het actieplan in het voorjaar van 2019 weergeeft. De brochure, [ook online beschikbaar](#), geeft van elk van de speerpunten van het actieplan de inzet en de status van de diverse acties weer. Ook staat een aantal kritische punten benoemd.

Bij de afsluiting van het symposium gaf BO-voorzitter Dirk de Lugt aan [blij te zijn met de bereidheid samen aan de slag te gaan](#). Alle [presentaties](#) en een [sfeerimpressie](#) van het symposium zijn terug te vinden in [het dossier van het actieplan](#) op de website van BO Akkerbouw. Bij zijn introductietekst voor het symposium, haalde Dirk de Lugt de aanleiding voor het opstellen van het gezamenlijke actieplan van de akkerbouw in herinnering: de afname van het middelenpakket. De actualiteit maakt helder dat steeds meer teelten knel zitten bij de beheersing van ziekten en plagen. Op verzoek van haar leden leverde BO Akkerbouw een [inbreng voor het Algemeen Overleg van de Tweede Kamer met minister Schouten van LNV](#) over gewasbeschermingsmiddelen op 6 juni jl.

BO pleit voor consistent beleid dat bij telers vertrouwen wekt en hen motiveert te verduurzamen. Volgens BO Akkerbouw en haar leden doet het huidige beleid juist [afbreuk aan de koers naar duurzamere teeltmethoden](#).

Ontwikkeling biodiversiteitsmonitor Akkerbouw van start ¹⁾

Om akkerbouwers beter te kunnen belonen en waarderen voor de prestaties die zij leveren voor biodiversiteit is het van belang een betrouwbaar en integraal meetinstrument te hebben. De BO Akkerbouw, Rabobank, Wereld Natuur Fonds (WWF-NL) en provincie Groningen ontwikkelen daartoe de biodiversiteitsmonitor voor de akkerbouw. Advies- en communicatiebureau Schuttelaar & Partners is aangesteld voor de projectcoördinatie en daarmee is de ontwikkeling officieel van start gegaan. Via de te ontwikkelen biodiversiteitsmonitor kunnen akkerbouwers inzicht krijgen in de bijdrage die zij leveren aan biodiversiteit en hoe ze hun prestaties daarop kunnen verbeteren.

De biodiversiteitsmonitor meet door middel van een set van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) de invloed van de bedrijfsvoering op de biodiversiteit op het bedrijf en in de omgeving. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een integrale set van KPI's op het gebied van grondgebruik, bodem, klimaat en milieu, die direct van invloed zijn op de biodiversiteit. De afgelopen jaren is al onderzoek uitgevoerd naar mogelijke KPI's voor biodiversiteit in de akkerbouw of in de melkveehouderij. Door het verzamelen en analyseren van individuele bedrijfsgegevens in de monitor, kan de inzet van akkerbouwers voor milieu, klimaat, natuur en landschap op een uniforme en integrale manier gemonitord worden.

De ontwikkeling van de monitor is onderdeel van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. De monitor kan op termijn ook worden ingezet voor specifieke beloningen en waardering van de prestaties, bijvoorbeeld in de vorm van een rentekorting voor leningen bij een bank.

KLIMAAT

Klimaatagenda Akkerbouw ¹⁾

Zeer onlangs is het [Eindconcept Klimaatakkoord](#) naar buiten gekomen. BO Akkerbouw heeft deelgenomen aan de gesprekken aan de Sectortafel Landbouw & Landgebruik. Ook andere BO leden waren daarvan lid (LTO en via Agro-NL Agrifirm en Cosun). De deelnemers aan deze tafel hebben steeds vooroverleg georganiseerd. Aan dit vooroverleg nam o.a. ook de NAV deel.

Ten opzichte van de tekst die opgenomen was in het Ontwerp van het Klimaatakkoord van december 2018 is de tekst in het eind concept ten aanzien van landbouwbodems nauwelijks aangepast. Wel is opgenomen dat voor landbouwbodems voor de periode 2020 – 2030 € 28 miljoen beschikbaar is.

Op basis van het verloop van de besprekingen denken we dat datgene dat nu is vastgelegd wel ongeveer het best haalbare is. Het komt nu aan op de uitvoering van het akkoord. Daarbij moet er voldoende aandacht zijn voor de kansen die koolstofvastlegging in de bodem en precisie-landbouw bieden. Ook belangrijk is dat er duidelijkheid komt over de benodigde pilot/experimenteerruimte op mestgebied. Kortom, vanuit de sectortafel Landbouw en Landgebruik is steeds aangegeven dat ambities alleen kunnen worden waargemaakt indien de randvoorwaarden volledig worden ingevuld.

BO Akkerbouw spreekt zich niet uit over andere dossiers. Delen van onze achterban zijn ook betrokken geweest bij gesprekken aan andere klimaattafels, bijvoorbeeld de sectortafel industrie.

Voor vragen kunt u contact opnemen met:

- 1) Matthé Elema 079 – 30 30 331
- 2) Edwin de Jongh 079 – 30 30 334
- 3) Geert Pinxterhuis 079 - 30 30 330